

Víte, že Žďár nad Sázavou má dvě nádraží?

Nevracíme se do minulosti, kdy na bývalé staré trati ještě na počátku osmdesátých let zajížděly vlečkové vlaky na původní nádraží, které se nacházelo blíže středu města. Ostatně do padesátých let sem zajížděly ještě i legendární parní lokomotivy řady 524.13. Na jeho místě dnes totiž stojí jeden ze žďárských obchodních domů. Máme na mysli zcela nové, nejmodernější technikou vybavené nádraží, které se nachází v útrobách Domu kultury na Dolní ulici. Připusťme, že je poněkud menší. Jeho kolejiště má modelářské rozměry velikosti H0 1:87.

Žďár nad Sázavou je jedním z hospodářských, kulturních, sportovních a turistických center Českomoravské vysočiny. V současnosti se stává čím dál více známějším. Pochází odtud několik vlivných lidí a vynikajících sportovců. A hlavně návštěvníci sem přijíždějí za stavbami UNESCO na Zelené hoře, zámek a klášterem, do Muzea knihy, v zimě se projet po upravených trasách na běžkách, v létě se vykoupat a na podzim na houby. Mezi turisty se staly oblíbené monumentální sochy od výtvarníka Michala Olšiaka, umístěné v přírodě v okolí Žďáru. A v poslední době se těší stále větší oblibě již zmíněné železniční modelové kolejiště.

V neděli 26. února jsme v hloučku železničních modelářů zastihli ve žďárském Domě kultury zřizovatele modelového kolejiště, předsedu a jednatele občanského sdružení Modelové království Žďár o.s. Radislava Wimmera. Začínal na železnici, byl posunovačem a vlakvedoucím. Také několik z osmnácti členů tohoto sdružení jsou železničáři, drážní duch je zde tedy náležitě znát. V „provozním“ modelářském ruchu si pan Wimmer našel čas na odpovědi na několik otázek:

Od kdy toto kolejiště funguje pro veřejnost? Kdy má šanci je navštívit?

Začali jsme je budovat v červenci roku 2010, v provozu je od Žďárské poutě v květnu loňského roku. Jeho výstavba však není zcela dokončena, stále na něm pracujeme a doplňujeme je. Zpřístupněno je ale každý víkend (v sobotu a neděli) od 10 do 17 hodin. Pro školy, školky a skupiny osob (minimálně deset zájemců) je možná návštěva po předchozí telefonické domluvě (603 742 409) každou středu od 9 do 13 hodin. Mimořádná otevření expozice, která se budou konat většinou během státních svátků, sledujte na našich webových stránkách. Spolu s kolejišti v Praze a Brně jsme jediní, kteří máme otevřeno pro veřejnost celoročně.

Odkud sem jezdí návštěvníci?

Převážně kolejiště navštěvují rodiny s dětmi, a to nejenom ze Žďáru, ale také z celé republiky, z mnoha zemí Evropy, v návštěvní knize jsme zaregistrovali i Řeky anebo Brazilce.

Můžete čtenářům prozradit nějaké zajímavosti a technická data?

Kolejiště je umístěno v místnosti 9 x 14 m, jeho plocha ve tvaru písmene U činí asi 60 m², délka kolejí je asi 600 m. Je na něm 180 výhybek v osmi stanicích. Ve Žďáru nad Sázavou, Novém Městě na Moravě a v Nedvědicích a v pěti skrytých stanicích, nazvaných Maloměřice, Brno dolní, Tišnov, Rožná a Havlíčkův Brod. Provoz je řízen z obslužného pracoviště moderním zabezpečovacím zařízením typu Model JOP. Ve stanicích jsou reléovky, na trati obousměrný autoblok. Na kolejišti provozujeme padesát vlakových souprav, z toho 15 v „elektrické trakci“. Většinou se jedná o modely vozidel z minulého století.

Součástí vstupu a pokladny je prodejna. Jaký sortiment nabízíte?

Od modelů vozidel a modelářského materiálu až po zajímavé publikace věnované historii a současnosti železnice anebo modelaření. Prodejna je otevřena celoročně kromě pondělí a čtvrtka.

Od našeho krátkého rozhovoru se ale vraťme k vlastní prohlídce. Na první pohled zaujme namalovaná krajina kolem kolejiště, je typicky vysočinská. V ní jsou umístěny makety známých objektů, například kostela na Zelené hoře, hradu Pernštejn, hotelu SKI nebo mostu v Dolních Loučkách a zastávky v Hamrech nad Sázavou.

U kolejiště se i pobavíte. Je svým způsobem i ozvučeno, když vlak projíždí místy, připomínající historky z českých filmových komedií, ozve se již zlidovělá „hláška“. Třeba z filmu Slavnosti sněženek.

V sále to bzučí jak v úlu nadšenými projevy dětí. Avšak ztichne, když pomalu zhasínají zářivky, rozsvěcují se světla na nádražních nástupištích i v budovách a na trať vyjíždí parní vlak s historickými vagóny. Projede po loučském mostě, stmívá se, parní lokomotiva oddychuje v oblouku před žďárským nádražím, zapíská, a za chvíli již zastavuje u druhého nástupiště. Otvírají se dveře a... prosím, kdo má jízdenku, můžete nastoupit! Za chvíli vlak zapózuje na hamerské zastávce, můžete zblízka nahlédnout do osvětlených vagónků, které nasvěcují i okolní terén u trati...

Na Žďársko si obdivovatelé Vysočiny navykli jezdit za památkami architektury, historie, ale také do krásné přírody. Když vyjdete po trase mezi již zmíněnými půvabnými sochami výtvarníka Olšiaka, za jeden den to těžko stihnete. A než odjedete ze Žďáru, navštivte někdy o víkendu modelové kolejiště v Domě kultury na Dolní ulici. Osvěžíte si místa, která jste na Žďársku navštívili, třeba při příležitosti květnové Žďárské poutě. Potom si doma otevřete webové stránky www.mkzdar.cz a dozvíte se ještě více. S těmi novými informacemi se k žďárskému modelovému kolejišti určitě vrátíte. A při každé návštěvě na něm uvidíte něco nového.